

FOAIA DIECEZANĂ

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

APARE DUMINECA

Prețul abonamentului:	Manuscrisele nu se înapoiează și se adresează redacțiunii „Foaia Diecezană”; iar banii pentru abonamente și inserțiuni se trimit administrațiunii „TIPOGRAFIA și LIBRĂRIA DIECEZANĂ” în Caransebeș.	Prețul inserțiunilor:
Pe un an . . . . . 160 Lei		Pentru publicațiuni oficiale, concurse, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei.
Pe jumătate de an . . . . . 80 „		
Pe un pătrar de an . . . . . 40 „		
Un număr . . . . . 3 Lei.		
Pentru străinătate pe un an . . . . . 260 Lei.		

Vizitațiunea canonică.

Stăm încă sub impresia zilelor mărețe din 4—11 Octomvrie a. c., care vor rămânea memorabile nu numai în aducerea aminte a poporului credincios din Bănatul sârbesc, ci și în istoria eparhiei noastre. În aceste zile li-a fost hărăzită, credincioșilor noștri de pe aceste meleaguri, bucuria de a-și vedea pe Arhipăstorul iubit, carele cu dragoste cu adevărat pârtească a alergat la dânșii, ca să-i mângâie și să-i lumineze cu bucuria credinței străbune. Și iarăși, în aceste zile mărețe i-a fost hărăzită, și Arhipăstorului, bucuria de a-și vedea împlinită vechea dorință, care-l frământa încă dela suirea Sa pe tronul arhieresc, ca să-și mângâie și îmbărbăteze pe fiii săi răzlețiți.

P. S. Sa a plecat dela reședința Sa Miercuri, în 3 Octomvrie a. c., cu personalul dela 5 ore p. m., îndreptându-se spre orașul Vârșeț, de unde avea să-și înceapă obositoarea călătorie pentru vizitarea credincioșilor săi iubiți. În suita P. S. Sale se aflau: protopresbiterul-consilier referent eparhial Romul G. Ancușa, secretarul consistorial Dimitrie Sgăverdia, diaconul episcopesc Teodor Roșca și diaconul din Logoj Petru Laețiu. P. S. Sa mai era însoțit și de medicul său curant Dr. Constantin Popașu.

La ora 8³⁰ seara P. S. Sa a sosit la Timișoara, unde, împreună cu suita Sa, a rămas peste noapte, iar în dimineața zilei de 4 Octomvrie a. c. a luat trenul spre Vârșeț.

În gara Deta, P. S. Sa a avut parte de o frumoasă surprindere. Deși P. S. Sa nu se aștepta, îndeosebi la această oră înaintată a dimineții, autoritățile și poporul credincios din Deta și din împrejurime, prinzând de veste că Arhipăstorul lor trece pe aci, au ținut să iese întru întâmpinarea Arhierelui. Trenul intră în gară între acordurile fanfarei pompierilor din Deta. Pe peronul gării erau adunați reprezentanții tuturor autorităților, în frunte cu primpretorul I. Stoian, apoi mulți credincioși din Deta, Opațița și Banloc. Corul din Opațița cântă „Pe Stăpânul și Arhierelul...”. apoi dl primpretor bineventează pe P.

S. Sa și cu adânc simțite cuvinte îi urează cele mai bune urări de bine pentru vizitațiunea canonică ce o întreprinde. Păpușica Boleanțu, fca dlui Valeriu Boleanțu, predă P. S. Sale un frumos buchet de flori, ceea ce l-a impresionat foarte mult pe P. S. Sa, care cunoaște încă din leagăn, de pe timpul primei vizitațiuni canonice, pe această odrașlă a inimosului creștin și sprijinitor al tuturor intereselor noastre bisericești, ce se simte atât de strâns legat de vieța noastră bisericească.

Se fac prezentările de rigoare și P. S. Sa se întreține cu cei prezenți, aproape toți vechi cunoscuți din timpul vizitațiunilor canonice de mai înainte. În acest timp corul din Banloc, sub măeastra conducere a învățătorului P. Chiu, precum și corul din Opațița, execută mai multe cântări, apoi între acordurile fanfarei și uralele celor prezenți trenul se pune în mișcare, iar P. S. Sa dela fereasta vagonului împărtășește arhieresc Sa binecuvântare, poporului ieșit întru întâmpinarea Arhipăstorului.

Dl primpretor I. Stoian și dl avocat Valeriu Boleanțu ne însoțesc până la frontieră, care este la gara Stamora-Moravița. Aici iarăși surprindere plăcută. Trenul intră în gară între acordurile fanfarei românilor din Deta și a celei germane din Moravița. Pe peronul gării sunt de față: primăria comunală din Moravița, preoții Aurel Bota din Deta și Atanasie Reja din Gaiul mic, în fruntea poporului credincios din aceste două comune, apoi preoții romano-catolici din Moravița și Dolăț, cari împreună cu o delegațiune a credincioșilor lor, încă iau parte la acest praznic de bucurie al bisericii noastre. Preotul A. Bota urează bun sosit P. S. Sale, făcându-i urări de bine pentru vizitațiunea canonică la frații de un neam și de o lege, cari sunt atât de dragi inimei fraților de dincoaci. P. S. Sa mulțumește tuturor pentru dragostea fiească ce i-se arată, apoi se întreține cu cei prezenți, având pentru fiecare câte-o vorbă de îmbărbătare ori de mângâiere.

Se face controlul din partea organelor polițieneste și vamale, dela frontieră care — atât cele românești, cât și cele sârbești — au arătat o deosebită preveniență.

Ne luăm rămas bun dela ai noștri, apoi trenul se pune în mișcare între acordurile celor două fanfare și în curând trecem peste graniță, ajungând pe teritoriul Regatului S. H. S.

Păr. Adam Fiștea din Grebenaț, care ne-a ieșit întru întâmpinare până la Moravița, pune în curent pe P. S. Sa cu amănuntele programului din Vârșeț, unde sosim peste 20 minute, adică la ora 8⁰⁴ a. m.

Vârșeț.

Pe peronul gării mulțime de popor; aproape toți preoții din protopresbiteratele Vârșețului și Panciovei, în frunte cu protopresbiterii Traian Oprea și Ioan Murgu; reprezentanții autorităților locale, în frunte cu primarul orașului Costa Iovanovic'.

P. S. Sa, împreună cu suita Sa, între uralele mulțimei, părăsește vagonul. Primarul Costa Iovanovic' urează P. S. Sale bun sosît în numele orașului, protopresbiterul T. Oprea în numele clerului și a poporului credincios din protopresbiteratul său, iar delegatul I. P. S. S. Mitropolitului Dr. Ilarion Radonic' în numele bisericii sârbești. Cu cuvinte alese le mulțumește P. S. Sa tuturor, rând pe rând, pentru buna primire și dragostea ce i-se arată. Ne urcăm în trăsură și pornim spre biserică, formându-se un impozant convoiu. În fruntea convoiului merge un impozant banderiu de călăreți, condus de vătavul N. Roman, urmează apoi automobilul poliției cu prefectul poliției Dr. Nikola Medzihradsky, după care se înșirue trăsurile. În prima trăsură ia loc P. S. Sa cu protopresbiterul tractual; în a doua primarul orașului cu secretarul său, apoi celelalte trăsuri cu membrii suitei episcopoești și delegații diferitelor autorități.

Dealungul drumului dela gară și până la biserică, sunt postate, la distanțe corespunzătoare, fanfarele și corurile din protopresbiteratul Vârșețului. Acestea salută pe Arhipăstor cu marșuri naționale și se atașează, rând pe rând, la convoiu.

În sunetul clopotelor tuturor bisericilor, ajungem la sf. biserică. Înaintea bisericii așteaptă copiii îmbrăcați în stihare și preoțimea tractuală în odăjdii. Imensa mulțime din fața bisericii primește pe Arhipăstor cu strigăte de „Să trăiască“, iar corurile intonează imnuri de slavă.

Arhiepiscopul coboară din trăsură, sărută sf. cruce, evanghelia și icoana hramului, apoi îmbracă mantia și luând în mână toiagul arhieresc, împărtășește arhierescul sa binecuvântare poporului adunat.

P. S. Sa este condus cu litia în sf. biserică, unde protopresbiterul Tr. Oprea, asistat de toți preoții din topopiat și de cei 2 diaconi, săvârșește rugăciunea de mulțumită. Răspunsurile le-a dat corul din Marcovăț și cel din Coșteiu.

Terminată slujba dumnezească, protopresbiterul Tr. Oprea, împreună cu toți preoții, iese afară din sf. altar și bineventează pe P. S. Sa, arătând care este situația religioasă a credincioșilor săi din Vârșeț și din protopresbiterat. Arhiepiscopul îi răspunde cu o frumoasă cuvântare, zicând că de mult a dorit să vină în aceste

părți, unde înainte cu 15 ani a fost ca protosincol, tocmai la sfințirea acestei biserici. Și a dorit să vină, pentru ca să se îmbărbăteze unii pe alții. Îndeamă pe credincioși să fie cu supunere loială către M. Sa Regele Alexandru I al Sârbilor, Croaților și Slovenilor și către autoritățile Regatului S. H. S. și să fie cu alipire către credința străbună, care singură ne poate aduce mântuirea. Vorbește apoi despre curățenia vieții creștinești, despre curățenia nunții, despre creșterea copiilor și despre iubirea frățească, îndemnând pe credincioși să primească și să-i asculte sfaturile părintești, ca astfel viața lor curată creștinească să le aducă binecuvântarea cerească în viața de toate zilele.

Arhiepiscopul intră apoi în altar, spre a se convinge cum se păstrează cele sfinte și vasele sfințite.

Eșind din sf. altar, se prezintă înaintea P. S. Sale preoții diferitelor biserici, cărora P. S. Sa ține să le aducă mulțumiri pentru buna înțelegere ce domnește între dâșii și între credincioșii lor.

Dela biserică Arhiepiscopul a fost condus la casa protopresbiterală, unde corurile și fanfarele, sub conducerea preoților, s'au prezentat înaintea P. S. Sale, executând fiecare câte 1—2 cântări. Serenada corurilor și a fanfarelor a durat până la ora 12 din zi, când apoi s'a prezentat înaintea P. S. Sale preoțimea tractuală sub conducerea protopresbiterului Tr. Oprea și membrii comitetelor și ai epitropiilor parohiale sub conducerea deputatului sinodal Col. Găvrilă Mihailov. Ambii oratori au asigurat pe arhiepiscopul de iubirea caldă și neșovăitoare a fiilor săi credincioși, iar P. S. Sa, mulțumindu-le, i-a îndemnat să fie păzitori vajnici ai credinței străbune, care a fost podoaba părinților noștri.

La ora 1 p. m. P. S. Sa, însoțit de protopresbiterii Tr. Oprea și R. G. Ancușa și de secretarul cons. D. Sgăverdia, a făcut vizită la I. P. S. S. Mitropolitul Ilarion și la notabilitățile din oraș.

Masa, P. S. Sa a luat-o în casa ospitalieră a protopresbiterului, iar suita Sa, împreună cu protopresbiterul tractual, a luat parte la masa comună dela restaurantul Baross, unde frații împreună au sărbătorit bucuria zilei.

După masă P. S. Sa a făcut iarăși mai multe vizite la fruntașii vieții noastre bisericesti și la câțiva credincioși evlavioși.

Terminate și acestea, P. S. Sa se întoarce la casa protopresbiterală, iar noi cei din suita P. S. Sale la casele deja rânduite pentru fiecare dintre noi. După cină în curând ne plecăm cu toții capul spre odihnă, căci programul pentru ziua de mâine prevede visitațiunea în 4 comune bisericesti.

(Urmează).

„Calendarul Românilor“ pe anul comun dela Christos 1929 a apărut la Librăria și Tipografia diecezană, de unde On. preoțime îl poate comanda.

Baptismul e contrar ideii noastre naționale. Cuvântare ținută de ppresb. Al. Munteanu la conferința preoțimii tractului Bisericii-albe, în Socolari

(Continuare).

Sufletul românesc ocrotește și încălzește ideia de patrie română. Această patrie azi mărită se cheamă România-Mare, când ne vor ataca dușmanii, fiii de român, cari se țin de „legea românească“ vor sări ca leii să-și apere patria, „s'o apere să moară pentru ea“, căci doară este a lor. Bapțiștii n'au patrie, pentrucă ei au numai o capiște, care este casă pentu toate popoarele, deci nu prind arma, când țara noastră stă în fața întrebării, a fi sau a nu fi? In mod fatal ei se fac trădătorii fraților lor de sânge și devin astfel trădătorii de patrie și de neam, cei mai îngrozitori. Domnul Dumnezeu a zis, creșteți și Vă înmulțiți și stăpâniți pământul; iar pe acest pământ noi avem o patrie. Cine nu-și iubește patria pământească, răzimat pe tradițiile strămoșești nu mai e vrednic nici să crească, nici să se înmulțească și cu atât mai puțin s'o poată stăpâni; în consecință, nu poate fi vrednic a-și asigura un loc nici în patria cerească.

Aici pe pământ avem pregătirea drumului spre raiu și patria este pământul nostru al moșilor și strămoșilor noștri, cari toți în scurgerea veacurilor au trăit și au murit în „legea românească dreptmăritoare“. Ei s'au lăpădat nu numai de noi ci necinstesc și memoria acelor strămoși ai lor, cari nu cunoșteau și nu auziau de secta baptistă; s'au despărțit prin urmare pentru totdeauna de sângele lor propriu, care prin descendență curge și'n vinele lor! Ce groaznic blăstăm pe capul acestor oameni, rătăciți, înraii și atât de încăpăținați!

* *

Dovada separațiunii „pocăiților“ de legea românească este și aceea, că eșind dintre noi și-au făcut casă de rugăciune deși au avut pretutindenea biserici iar pe alocurea biserici foarte frumoase și pompoase, uitând cuvintele dela I. Timotei 3. 15. „Biserica e stâlp și întărire a adevărului. Când ei s'au apucat a-și face capiște deosebite, pentru exercitarea cultului lor echivoc și pretins pocăit, de ce nu se mai țin de răzvrătirea lor contra bisericii, dar ziceau cu emfază: „Dumnezeul cerului și al pământului nu în biserici făcute de mâni omenești locuiește“. (Aci se răstălmăcesc faptele apostolilor Cap. 17. v. 23). De ce scriu și pe pereții caselor sau capiștelor lor păgânești, aceste cuvinte „Biserica baptistă?“ De aici însă ce vedem? Acel mare și sfânt adevăr, că interpretările lor greșite îi duc la ceartă cu logica, pentrucă în cazul când în bisericile făcute de mâni omenești, Dumnezeu n'ar locui, cu atât mai vârtos nu poate să locuiască, în cui-burile rătăcirii sau în capiștele baptiste, poatecă numai în cazul acela, când lucrătorii zidari și lemnari n'ar fi și ei oameni, ci poate cine știe ce alte duhuri nevăzute...

Iar aceasta ochii noștrii trupești și sufletești refuză ca să admită vre'odată.

Concepția despre biserică în Testamentul vechiu eră precisă, întâi prin numirea de casa lui Dumnezeu, al doilea și ca edificiu, pentru cuvântul care ni-se arată în cartea II. dela Moisi (Cap. 37. v. 38) că însuși Dumnezeu a poruncit prin Moisi poporului său, că trebue să aibă un loc sfânt în care să se roage acest popor și să-l aducă jertfe. Moise îndată a însărcinat pe doi bărbați destoinici și înțelepți ca să construiască un cort sfânt. Cortul acesta se chema, cortul mărturiei în care se aduceau darurile sau jertfele filor lui Israil. Aici nu e vorba de separațiunea judaică pe mândria, că ei sunt poporul cel ales, adecă mai distinct de cât alte popoare din lumc, ci pe faptul, că pe atunci singur acest popor avea ideia clară despre monoteism adecă despre crearea și guvernarea lumii printr'un Dumnezeu Savaot și nu prin mai mulți alții. Cortul mărturiei eră o alcătuire arhitectonică, făcută expres după porunca lui Dumnezeu.

La III. Impăraților Cap. 8. v. 12. „Domnul a zis, că locuiește în nor, eu însă i-am zidit casă sfântă și e gata să locuiască întrânsa în veci“. Apoi căzând în genunchi în fața jertfelnicului, cu mâinile ridicate spre cer, s'a rugat zicând: „Doamne Dumnezeu lui Israil când va păcătui poporul acesta, Tu să fi milostiv spre păcatele poporului, dacă se vor ruga și vor cere iertare în casa aceasta“. Eră cel dintâi templu, numit al lui Solomon, făcut pentru iertarea păcatelor iar Mântuitorul Christos pe a carui biserică, nici porțile iadului n'o vor birui, la prefacerea sfintelor taine dela sfânta liturgie, când zice: Luați mâncăți și beți dintru acesta toți, oare nu tot spre iertarea păcatelor s'au dat pe sine însuși pentru noi, ca răscumpărare de păcate? Identitatea idealismului lui Solomon cu cel al Evangheliei Mântuitorului Christos ne arată îmbrățișarea faptică a Testamentului cel vechi cu Testamentul cel nou. 1. Templul cu biserica, 2. Iertarea păcatelor poporului Israil cu iertarea păcatelor cu jertfă de pe cruce al lui Christos. Farmecul adevăratei biserici a lui Christos acesta este: Santinela sau veghea neadormită, ca să nu se furișeze în sufletul poporului nostru evlavios inspirații și inovații străine omenești, preferînd ortodoxia genuină nefalsificată a legii strămoșești. Și oare capiștele nu sunt ele alcătuiți de mâni omenești? Ba da! Inșă ele nu au nici un plan de împărțire după altar, naos și tindă, ci interiorul lor cadaveric și văduv de icoane, de un aranjament estetic pictural și sculptural în exterior-pardon, au miros de amoniac exalând din imediata apropiere a unei infecte latrine!...

Pretinșii pocăiți din neamul românesc de ieri, după originea sângelui, mâne unguri, evrei, germani, tătari și tot ce postești nu sunt oare contra bisericii străbune ortodoxe? Care prin părăsirea acestei biserici străbune prin interpretarea voit greșită a Sfintei scripturi nu sunt oare dușmanii noștri cosmopoliti deci antinaționali?

(Continuare în Nrul viitor).

Lege

pentru regimul general al Cultelor.

III. Relațiunile dintre culte.

Art. 41. — Membrii unui cult nu pot fi constrânși să contribuie la întreținerea altui cult.

Art. 42. — Preoții unui cult pot săvârși slujbe și ceremonii religioase numai credincioșilor cultului propriu.

Excepții dela această dispoziție se pot face în cazul când credincioșii unui cult, cari n'au preot în localitate, ar cere ei înșiși la locuința lui serviciul preotului unui alt cult și numai pentru cazuri de extremă necesitate și urgență.

Art. 43. — Constituțiunea garantând tuturor cetățenilor libertatea de conștiință, oricine are dreptul de a aparține oricărui cult.

Art. 44. — Oricine a împlinit vârsta de 18 ani poate trece dela un cult la altul, observând formele stabilite în această lege.

De acest drept nu beneficiază cei ce suferă de boale cari împiedică libera voință.

Femeile măritate pot să-și schimbe religiu-nea chiar înainte de împlinirea vârstei de 18 ani.

Art. 45. — Oricine, întrunind condițiunile dela articolul precedent, voește să între sau să treacă la alt cult, va anunța această intenție, în persoană și însoțit de doi martori, ofițerului stării civile al comunei unde domiciliază.

Ofițerul stării civile va încheia proces-verbal despre declarația de trecere, semnat de cel ce face declarația și de martori, și-l va înainta, în copie, în termen cel mult de 8 zile dela data declarațiunii, preotului căruia aparține declarantul.

Anunțarea trecerii se poate face și în forma unei declarațiuni autentice la judecătorie sau la notarul public și depusă la ofițerul stării civile.

Dacă în termen de 30 de zile dela înștiințarea preotului autorul declarației nu revine asupra ei, trecerea se consideră făcută deplin drept dela această dată.

Ofițerul stării civile va face, în acest caz, modificările cuvenite în registrele respective, va elibera declarantului o dovadă oficială despre trecere, anunțând aceasta atât preotului căruia a aparținut, cât și aceluia la care a trecut.

Revenirea asupra declarațiunii de trecere se face cu observarea aceluiași formalități.

Formalitățile articolului de față se aplică și aceluia cari vor să părăsească vreun cult fără a trece la altul.

Declarațiunile sau cererile de cari se ocupă acest articol sunt scutite de timbru.

Art. 46. — Oricine trece dela un cult la altul este dator a suporta toate sarcinile mate-

riale impuse de statutele și de angajamentele luate față de cultul părăsit până la sfârșitul anului în care s'a făcut trecerea.

Este interzis cultelor primirea de credincioși, cari părăsind un cult n'au îndeplinit formalitățile de trecere prevăzute în art. 45.

Art. 47. — Copiii ai căror părinți aparțin aceleiași religii, urmează religiu-nea părinților.

Dacă unul din părinți trece la alt cult, copiii de sexul lui, sub etatea de 18 ani urmează cultul părintelui trecut.

Când unul din soți trece la religiu-nea celuilalt, copii sub 18 ani urmează religiu-nea comună a părinților.

Dacă părinții nu sunt de aceeași religiu-nea, tatăl are dreptul de a determina, pentru fiecare copil în parte, căreia din cele două religii ale părinților săi aparține. Aceasta însă odată pentru totdeauna, anume cu prilejul înscrierii copilului în registrele stării civile.

Orice convențiuni anterioare căsătoriei prin cari s'ar hotărî religiu-nea copiilor vor fi nule și neavenite.

Dacă tatăl copilului este mort, acest drept revine mamei.

Art. 48. — Copiii nelegitimi urmează religiu-nea mamei.

Art. 49. — Copiii găsiți, dacă nu au nici o indicațiune cu privire la religia lor sau a părinților, urmează religiu-nea aceluia care i-a primit spre creștere, iar dacă sunt așezați în azile (case de creștere), stabilirea religii lor se va face după criteriile următoare:

a) Dacă azilul este întreținut de vreo instituție confesională, vor urmă religiu-nea instituției respective;

b) Dacă azilul este întreținut de comună sau județ, vor urmă religiu-nea majorității locuitorilor din acea comună sau din acel județ;

c) Dacă azilul e întreținut de Stat, copiii vor urmă religiu-nea ortodoxă.

Art. 50. — In caz de adopțiune, copiii ofani de ambii părinți sub vârsta de 18 ani pot urmă religiu-nea adoptantului, la dorința acestuia, manifestată înaintea ofițerului stării civile.

Dacă ambii soți adoptă de comun acord, religiu-nea copiilor orfani va fi determinată potrivit art. 47.

Dacă amândoi sau numai unul dintre părinții copiilor adoptați trăesc, copiii nu vor putea urmă religiu-nea adoptantului decât cu învoirea prealabilă a părinților.

Dispozițiuni finale.

Art. 51. — Toate cultele sunt datoare a-și pune în concordanță statutele lor de organizare

cu dispozițiunile legii de față, în termen de un an dela publicarea regulamentului ei de aplicare, înaintându-le Ministerului Cultelor spre aprobare și confirmare prin decret regal, dat în baza unui jurnal al Consiliului de Miniștri.

Aprobarea are de scop a constată că în statutele nu sunt dispozițiuni contrare legii.

Modificările ulterioare în statutele de organizare se vor face cu aceeaș procedură.

Art. 52. — Situația juridică a bunurilor bisericesti, aflate dincolo de frontierele Statului român și cari aparțin cultelor din țară, precum și a bunurilor din țară cari aparțin cultelor din afară, va fi determinată prin convențiuni speciale.

Art. 53. — Drepturile recunoscute comunității baptiste prin jurnalul Consiliul de miniștri No. 2.680 din 21 Noemvrie 1927 se mențin.

Statutul comunității baptiste, aprobat prin acest jurnal, va fi pus de acord cu dispozițiunile legii de față și înaintat Ministerului Cultelor pentru o nouă aprobare.

Art. 54. — Ministerul Cultelor va stabili și decretă, în termen de șase luni dela promulgarea legii, normele după cari, cultele cari nu au organizațiune ierarhică — mozaic și musulman — urmează să procedeze pentru întocmirea statutului de organizare.

Organizarea cultului mozaic se va face astfel ca aderenții acestui cult dintr'o localitate să constitue o singură comunitate, menținându-se cu organizația lor deosebită comunitățile spaniole din Vechiul Regat și cele ortodoxe din Transilvania.

Art. 55. — Până la întocmirea și aprobarea statutului de organizare al cultului mozaic și până la alegerea unui reprezentant religios, conform acestui statut, reprezentantul cultului mozaic în Senat va fi tot reprezentantul religios al Uniunii Comunităților evrești din Vechiul Regat.

Art. 56. — Toate bunurile, mobile sau imobile, afectate unei instituțiuni întreținute de cultul mozaic, aflate astăzi pe numele unei persoane fizice sau societăți particulare, trec de drept și fără îndeplinirea nici unei formalități în stăpânirea comunității mozaice respective, din ziua constituirii acesteia ca persoană juridică.

Mutațiunile acestea de proprietate sunt scutite de orice taxe.

Tribunalul situațiunii locului va constată dacă dispozițiunile cerute de lege sunt îndeplinite. Aceasta la cererea președintelui comunității respective.

Dispozițiunile cuprinse în acest articol se referă și la bunurile mobile și imobile afectate parohiilor reformate (calvine) și evanghelice-

luterane de pe teritoriul Vechiului Regat, cu excepția celor puse sub sechestru în timpul războiului (1916—1918).

Art. 57. — Dispozițiunile din această lege privesc și biserica ortodoxă întrucât nu sunt contrare legii speciale de organizare a acestei Biserici.

Art. 58. — Un regulament întocmit de Ministerul Cultelor va desvoldă și lămuri în amănunt principiile și dispozițiunile acestei legi.

Art. 59. — Toate legile, statutele, regulamentele, ordonanțele și dispozițiunile de orice natură în vigoare înainte de promulgarea legii de față, ori contrare ei, sunt și rămân abrogate.

(Sfârșit).

Circulara.

Prea Sfințitului Episcop Roman al Orăzii-mari, către iubitul cler și popor din de Dumnezeu păzită eparhie a Orăzii.

Iubiții noștri fii sufletești!

De când bunul Dumnezeu ne-a învrednicit să păștorim turma cuvântătoare a de Dumnezeu păzitei noastre eparhii, restatornicită după veacuri de văduvie, din mila lui Dumnezeu și neadormita stăruință a clerului și popoului credincios, ridicată la împlinirea de sufletul creștinesc al neuitatului nostru izbăvitor din robie Regele Ferdinand I., cu vreme și fără de vreme, ne-am străduit să o înzestram cu așezăminte duhovnicești, ca să-și poată îndeplini cu sfințenie înalta misiune duhovnicească hărăzită dela sfinții Aposoli.

Toate le-am făcut din dărnicia guvernelor Țării și din munca productivă a colaboratorilor noștri dela cârma eparhiei și din protopopiate, fără însărcinarea credincioșilor cu dăjdi noi și pantahuze. Am dat unde am putut, dar dela nimeni n'am luat.

De astă dată și întâia dată, vin să vă cer iubiții mei fii sufletești, fărâmituri din prisosințele voastre pentru un loc de închinare a sufletelor ce-și caută *mântuire* dela cel ce *mântuire* a adus popoului său. Mă obligă la aceasta și trebuințele eparhiei, de a-și avea statul monahal pentru serviciul duhovnicesc și evlavia credincioșilor cari cearcă un loc de închinare, o sfântă Mănăstire, și nu o află în cuprinsul eparhiei, căci sfințele noastre Mănăstiri, ortodoxe de pe vremuri au fost risipite de împilatorii noștri de odinioară. Astăzi a rămas numai eparhia noastră fără Mănăstire. Câte suspine, câte dureri sufletești, câte tainice dorințe ale sufletelor trudite de povara vieții nu-și află alinare și îndreptare spre calea bună a vieții în sfințele locașuri mănăstirești ridicate evlaviei creștinești.

În cercarea acestui sfânt locaș de repaus sufletesc ca odinioară David, îndreptatu-mi-am privirea asupra munților sfinți ai Ardealului, unde în vremurile de res-

triste se adună poporul la rugăciuni întăritoare de suflet. O! de-ar ști vorbi acești munți, am înțelege ce eram odinioară și ce suntem azi. Nădăjduim că între rugăciunile unei Mănăstiri își vor deschide tainele lor și glasul părinților se va împreuna cu rugăciunile noastre. Rugăciunile părinților pentru fii sunt ascultate de Dumnezeu.

Acolo în acei munți sfinți ai Bihariei e un izvor minunat, unde după tradiții și chiar după numele satului de lângă izvor Călugări, odinioară trebuia să fie o Mănăstire. Învățatul profesor universitar Domnul S. Mehedinți, iată cum descrie acel minunat loc de pelerinajiu a populației din Biharia și județele mărginașe:

„Am fost zilele trecute la marginea de apus a țării. N'am vreme să înșir toate câte le-am văzut acolo. Dar una vreau s'o știe toți cititorii Duminecii poporului.

Era în ziua de Înălțare. Dela Vașcău, un târguleț din valea Crișului negru, am pornit printre niște dealuri acoperite cu fagi, întâi am plecat cu un tren de acela, cari scot lemne din pădure, apoi am mers pe jos. De jur împrejur potecile erau pline de lume, femei, copii, bătrâni fete... și tot felul de oameni veniți dela depărtare de poște.

Și toți intrau tot mai adânc în pădure. Ce căutau? Mergeau să vadă minunea dela Izbuc, vestită în tot ținutul acela și toate ținuturile dimprejur.

Iată ce mi-au văzut ochii. După ce am trecut multe dealuri și multe păduri negre, am ajuns într-o vale pe a cărei fund se întinde o poiană între codri de fagi. Prin mijlocul poenii curge o gârlă care izvorește din o stâncă. Dar izvorul e tare minunat: aci apele să umflă și revarsă din albie, aci seacă și stau locului. Aștepti un sfert de ceas sau mai mult, apoi vezi apa Izbucului că saltă în sus, gârla pornește ca la scocul morii, iar lumea dimprejur se grămădește să privească undă apei.

În ziua aceea veniseră bolnavi din toate părțile, cale de 10 poște. Rânduiala e așa: când pornește apa, bolnavul se așează dedesubtul șuvoiului, iar gârla îl udă, întocmai ca la scocul morii. Cât am stat de față, mai mulți bolnavi au intrat în șuvoiul apei (unul avea o rană la cap nevindecată din timpul războiului). Am văzut și femei venind cu copii în brațe să-i scalde în izvorul făcător de minuni.

În ziua înălțării 10 preoți fac slujbă împrejurul Izbucului. Prea Sf. Episcop Roman Ciorogariu a plănuit să zidească aci o biserică. Gândul e nu se poate mai nimerit.

Dacă se va înălța aci o mănăstire, nu ne îndoim că locul acela va ajunge vestit în tot cuprinsul țării românești.

Nu e în căderea noastră să vorbim mai multe despre acest loc minunat. Ne gândim la un singur lucru: În ziua de Sf. Paraschiva, Moldovenii de peste Prut veneau la Iași, la Mitropolie, pentru acel hram vestit. Era singurul fir care mai lega poporul moldovenesc la un loc. Dacă se va face o biserică la Izbuc, în valea Crișului, se va aduna acolo lumea din toate colțurile pământului românesc, — va fi ca un fel de Ierusalim al Românilor.

Cei cari știu să privească lucrurile mai adânc, să ia seamă ce faptă mare se poate săvârși aci pentru întregirea sufletească a neamului.“

Da, fapta mare se săvârșește prin înființarea unei Mănăstiri la izvorul Izbuc. De aceea am cerut dela Stat și ni s'a dat încă în anul 1924 un loc cu o împrejurime împădurită cu fag de 70 hectare, nepotrivită însă de edificare, ori de valorizare. Așa se întâmplă ca și astimp când la sfânta Înălțare preoțimea și sute de pelerini veniți din mari îndepărtări au fost împrăstiați dela evlavie închinării de o vreme cumplită, ce sigur va mai fi și îmbolnăvit pe unii dintre pelerini.

Ca să putem da adăpost pelerinilor și altar pentru sfintele ierurgii avera trebuință de un adăpost încăpător pentru pelerini cu câteva chiliute pentru personalul slujitor și de o mică biserică de lemn și până vom ajunge să clădim una mai statornică cu de pendentele ei trainice, adecă să clădim sfânta Mănăstire Izbuc întemeiată de noi.

Cum însă eparhia noastră nu dispune de fonduri nici din pădurea primită nu se poate realiza vre o dobândă, apelez la evlavie credincioșilor să contribuie la înfăptuirea scopului sfânt.

Îndeosebi ordonăm:

1. Să se citească această circulară în toate bisericile din eparhie, cu îndemn la contribuiri benevole.

2. Să se poarte disc la ocaziile când e popor mai mult în biserică, iarăș cu îndemn de pe amvon

3. Să se ia în bugetele parohiale o sumă după starea materială a parohiei și să se ceară aceasta și dela comunele politice.

4. Banii ce vor încurge să fie administrați la cassa Consiliului eparhial până la 31 Ianuarie 1928, cu indicarea: ce se mai poate spera din bugete și ulterioare contribuții.

Glasul nostru chemător la jertfa evlaviei este îndreptat și către frații din alte eparhii, cari și până acum și-au căutat leac de vindecare sufletească și trupească la izvorul tămăduirii din Izbuc, căci izvorul cade la marginea eparhiei noastre și le este lor asemenea ca nouă.

Eu am sămănat sămânța evlaviei între poporul meu. Voi scumpii mei conlurgisitori o udați, iar Tu Doamne fă să crească, că a Ta este împărăția și puterea și mărirea în vecii vecilor amin.

Al vostru iubitor părinte sufletesc.

Oradea, luna Septemvrie 1928.

Roman Ciorogariu (ss)
Episcop.

De-a dreptul dela fabrică

**au sosit la librăria diecezană brâne
preoțești în roșu și albastru de unde
se pot comanda cu prețuri moderate.**

ȘTIRI

Stema județului Severin, aprobată prin decret regal, după cum a fost fixată de către comisiunea consultativă heraldică, este următoarea:

Scut tăiat. În câmpul superior, albastru, un stup de argint, însoțit la dreapta și la stânga de câte trei albine de aur, așezate 2. 1. (simbolizează bogăția agricolă a ținutului), în câmpul inferior, roșu, un pod de aur cu două bolți peste valuri, de argint, iar deasupra podului un braț înarmat de argint, ținând o sabie de argint și acostat la stânga de un soare de aur și la dreapta de un craiu nou, de argint (simbolizează trecerea victorioasă a armatelor române în Dacia).

La județul Severin s'a luat din stema județului Caraș-Severin din timpul stăpânirii ungare stupul cu albine și s'a adăugat un simbol al trecerii victorioase a armatelor lui Traian în Dacia.

Dr. profesor Nicolae Iorga a fost ales decan al facultății de litere din București. La alegerea făcută în 1 Octombrie colegiul profesorilor și-a dat unanim sufragiile sale ilustrului profesor și mare savant al nostru, Nicolae Iorga, consacrand astfel și oarecum oficial la noi în țară binecuvântatele virtuți ale acestui bărbat. Primul gest al noului decan a fost punerea la dispoziția studenților aproape gratuit, a publicațiilor Institutului sud-est european.

Un român propus pentru premiul Nobel. Între concurenții din anul acesta la premiul Nobel și-a prezentat lucrările sale și savantul român Levaditi. Comisiunile de propuneri au recomandat pentru medicină patru savanți, între cari este și cunoscutul nostru serolog Levaditi. Profesorul Levaditi are mari sorți de reușită; totuș singurul fapt, că a fost propus pentru premiere este destul îmbucurător și demn de lauda și mândria Românilor!

Noua sesiune parlamentară s'a deschis, conform constituției țării, Luni în 15 Octombrie. Înălții regenți, cu miniștrii și dignitarii țării au participat la serviciul divin ținut la Patriarhie.

Poșta Redacției.

Pr. Bălăngean Măg. Rugăm informațiuni amănunțite cu privire la estrasele trimise depe cartea din Pesta. Sunt estrase întocmai sau prelucrate de On. Dta?

BIBLIOGRAFIE

Au apărut și se pot comanda dela Librăria diecezană din Caransebeș: **Cărțile de Religione** de Dr. P. Barbu și Pr. P. Bizerea, întocmite după Programa analitică ministerială a învățământului primar sancționată

cu decretul regal Nr. 2244 din 25 Iunie 1925, și aprobate de Consiliul eparhiei ort. române a Caransebeșului cu ord. Nr. 4482 din 4 August 1928, — pentru:

1. Școlile de copii mici și clasa I, a școlii primare. Prețul Lei 10
2. Clasa II. și III. ale școlii primare. Prețul Lei 10
3. Clasa IV. a școlii primare. Prețul Lei 10
4. Clasele V. VI. și VII. ale școlii primare. Prețul Lei 15.

Sub tipar:

Carte de Religione pentru școlile de adulți și pentru școlile de ucenici.

Cărți de Religione pentru licee și școli normale, întocmite de aceiași autori, după noua Programă analitică:

1. Istoria Testamentului Vechiu pentru clasa I.
2. Istoria Testamentului Nou pentru clasa II.
3. Istoria bisericească pentru clasa III.
4. Istoria bisericii române pentru clasa IV.
5. Dogmele și Liturgica bisericii ortodoxe pentru clasa V.
6. Morala creștină și Dreptul bisericesc pentru clasa VI.
7. Apologetica creștină ortodoxă pentru clasa VII.
8. Metodica Religiei pentru clasa VII a școlilor normale.

Judecătoria mixtă Caransebeș, secția c. f.

No. 2307 și 2345/1928 c. f.

Publicațiune și condițiile de licitație.

În cauza de executare pornită de următoarea Firma Banca Banatului din Caransebeș pentru suma de lei 119.870 capital și accesorii, contra urmăriților Baneu Constantin și soția Iacob Iulia în urma supraofertei făcută de Banca Banatului din Caransebeș în baza § 27 legea LX I din 1908, Judecătoria ordonă o nouă licitație asupra imobilului înscris în coala c. f. No. 32 a comunei Zervești: imobilul cu No. top. 1346 arătură în Potoc de 775 stp. No. top. 1347 fânași în Potoc de 1. jugh. 233 stp. No. top. 1348 arătură în Potoc de 1077 stp. cu prețul de strigare 24.200 lei; No. top. 851 arătură în Seliște de 1266 stp. prețul de strigare de 17600 lei; No. top. 892 arătură în Zăvoi de 372 stp. prețul de strigare 2750 lei; coala 33.4/8 parte din No. top. 715 fânași în Dealul Zlagnii de 2. jug. 1155 stp. prețul de strigare 11.000 lei; coala 412.4/8 parte din No. top. 1075 arătură în Lunca Vinilor 1210 stp. prețul de strigare 8800 lei;

Pentru încasarea creanței de 119870 lei, capital, interese de 12% din ziua de 6 Iulie 1927, spese de proces și de executare fixate la suma de 14351 lei, precum și pentru încasarea creanței de 237 lei capital și acc. a firmei Prima Cassă de păstrare din Caransebeș, 400 fi. a firmei Albina din Sibiu și 1 cor. 60 fil. a Anastasiei Peia născ. Baneu.

Pentru ținerea licitațiunii, se fixează ziua de **14 Noembrie 1928, ora 9** în casa comunei Zervești.

Condițiunile de licitație sunt:

1. Imobilele supuse la licitație nu pot fi vândute cu preț mai mic decât cel de strigare.

2. Supraoferta este obligatoare, chiar dacă supraofertantul nu se prezintă la licitație.

3. Dacă la licitație, nu se oferă un preț mai mare decât supraoferta imobilul va fi declarat cumpărat de supraofertant.

4. Cumpărătorul este obligat să plătească spesele noiei licitațiuni peste prețul de cumpărare oferit (§ 27 XLI 1908).

5. Cei cari voesc să liciteze sunt datori să depoziteze la delegatul judecătoresc drept garanție 10% din prețul de strigare în numerar sau în efecte de cauție socotite pe cursul fixat în § 42, LX: 1881, ori să predea aceluiaș delegat chitanța de depozitare judecătorească prealabilă a garanției și să semneze condițiunile de licitație (§§ 147. 150. 170 legea LX din 1881, § 21 XLI 1908).

6. Dacă nimeni nu oferă mai mult, cel care a oferit pentru imobil un preț mai urcat de cât cel de strigare, este dator să completeze imediat garanția — fixată după procentul prețului de strigare — până la acelaș procent al prețului oferit. Dacă nu îndeplinește această îndatorire nu se va ținea seamă de oferta sa și nu mai poate lua parte la licitația care se va continua fără amânare.

Caransebeș, la 18 August 1928.

N. Postelnicu, mp. jud. șef. L. S. pentru conformitate.

L. Bria p. dir. c. f.

Judecătoria Mixtă Logoj.

Nr. 6133/1928.

Publicațiune.

Judecătoria Mixtă Logoj, aduce la cunoștiință generală că la cererea Văduvei Maria Miculescu ca tutoră a minorului Dimitrie Miculescu domiciliată în Armeniș, a pornit procedura pentru anularea următorului document despre care se afirmă că s'ar fi pierdut: Libelul de depunere No. II, 1197 liberat de banca „Albina” Societate pe Acții domiciliată în Logoj, pentru 7150,10 coroane, adecă 3575,5 lei.

Deci instanța invită pe posesorul documentului amintit ca în termen de 1 an dela înserarea a treia a publicațiunii în Buletinul Justiției din Cluj să prezinte documentul la instanță, pentru că în caz contrariu instanța îl va declara nul, dacă petiționarul va cere aceasta din nou și termenul mai sus arătat va fi nexpirat.

Logoj la 6 Iulie 1928.

pentru conformitate mp.
indiscutabil.

Dr. Maior mp.
șef. judecător.

Judecătoria Mixtă Caransebeș,

No 3393/1928.

Publicațiune.

Judecătoria Mixtă Caransebeș, aduce la cunoștiință generală că la cererea lui Mihai Imbrescu ca tutor a lui Dimitrie Popailă zis Panorani, domiciliat în Feneș, a pornit procedura pentru anularea următorului document despre care se afirmă că s'ar fi pierdut: Libelul de depunere No. 2174, liberat de Banca Poporală, S. P. A. Caransebeș, pentru lei 7994.

Deci instanța invită pe posesorul acestui document ca în termen de 1 an dela înserarea a treia a publicațiunii în Buletinul Justiției din Cluj, să prezinte documentul

la instanță, pentru că în caz contrar, instanța îl va declara nul, dacă petiționarul va cere aceasta din nou și dacă termenul mai sus arătat va fi expirat.

Caransebeș la 19 Iulie 1928.

ss. **I. Virágh**, jude. cons. pentru conformitate:
L. T. ss. **Groza I.** grefier

Judecătoria Mixtă Caransebeș.

No. 5682/1928

Publicațiune.

Judecătoria Mixtă Caransebeș, aduce la cunoștiință generală că la cererea lui George Miculescu zis Țițu domiciliat în Armeniș No. 54, a pornit procedura pentru anularea următorului document despre care se afirmă că s'ar fi pierdut: Libelul de depunere No. 1787 Pag. 371, Cartea II. liberat de Banca Poporală Institut de Credit și Economii, Societate pe Acții domiciliată în Caransebeș, pe numele lui George Miculescu zis Țițu domiciliat în Armeniș No. 54.

Deci instanța invită pe posesorul documentului amintit ca în termen de 1 an dela înserarea a treia a publicațiunii în Buletinul Justiției din Cluj, să prezinte documentul la instanță, pentru în caz contrar, instanța îl va declara nul, dacă petiționarul va cere aceasta din nou și termenul mai sus arătat va fi expirat.

Caransebeș la 26 Septemvrie 1928.

ss. **I. Virágh**, jude. cons. pentru conformitate:
L. T. ss. **Groza I.** grefier.

Aducem la cunoștiința On. public cetitor, că CALENDARUL

ROMÂNULUI

pe anul

1929

anul al XLI-lea a apărut și se află de vânzare la Librăria noastră Diecezană pentru prețul de 32 Lei. Calendarul Românului este cel mai vechi și mai bine redactat calendar din părțile bănățene, care și de astădată apare cu un bogat material literar, șematismul diecezei noastre, târgurile din Bănat și Ardeal etc.

Tip. și Librăria Diecezană din Caransebeș